

ski mestni srenji, da dajeta denar za stanovanje vnaprej, prenašata snobovske razvade in perverzije razvajenih otrok ter se z njimi zapletata v večne malenkostne konflikte. Službe ne najdeta nikjer, vendar ne zato, ker je ne bi bilo, temveč zaradi toliko večje selekcije, ki ji s svojo zdravo kmečko pametjo nista kos. Po drugi strani se Aleks in Epifani borita s povsem drugačnimi problemi. Aleks je dolžan denar izterjevalcem, ki so mu že polomili obe nogi, saj ga je zasvojil potencialni zaslužek znamenite igre *Catch the cash*. Kot glasbenik in tiha umetniška duša ne zmore tržne kalkulacije, obenem pa ima težave s punco Epifani, ki jo je težko zadovoljiti, še posebej odkar vidi v njegovi hendikepiranosti manko za svoje ugodje. Epifani se kot samozavestna ženska tako odpravi v trgovino po različne falične pripomočke, saj ji pogled na Aleksa obudi kastracijski kompleks, obenem pa spodbudi njeno sado-mazohistično naravo.

Ko se film nekje na sredini spremeni iz drame v kvazipornografijo, se gledalec prepušča nasladi in samotrpinčenju ob pogledu na dve telesi, ki jima manjka vse na svetu; katerih manko je edino, kar ju še drži skupaj. Ko že misli, da je videl dovolj in da je spolno razmerje kljub vsemu možno, se film znova obrne in zamenja žanr – postane ironija na akcijo tipa slovenski James Bond. Aleks, ki ne najde načina, da bi v kratkem času dobil dovolj denarja za izplačilo izterjevalcev, se v solzah prepusti Jožekovi zdravi kmečki pameti, ta pa iz svojega kolektivnega nezavednega privleče na plan starodavne spomine na dedka Vilmoša Tkalcu. Vilmoš Tkalec je bil namreč vodja Prekmurske republike na začetku 20. stoletja, "ognjevit" revolucionar, ki je v resnici obstajal, čeprav ga učni načrti slovenskih šol nikoli niso marali. Jožek, ki v sebi čez noč obudi dedkov zanos, izdelava strateški načrt za zmago nad izterjevalci, ki je sestavljen iz uporabe kemičnega, biološkega in nuklearnega orožja. Gre seveda za satiro na vsa omenjena orožja, saj na koncu sam s sekuro preži na vratih, ostale pa uporabi za pomoč v zasilnih razmerah. Ko spodleti njegov prvotni načrt, pride do umiranja po obrokih in do komičnega obračuna z raketami. Film je po tej strani zanimiv prispevek k slovenskemu humorju, saj temelji na samoironiji in samoprepoznanju. Iz filma se naučimo tudi to, da je včasih bolje zaupati preprosti kmečki pameti, kot pa delati na kompleksnih načrtih.

Norega se metek ogne je torej neprimerljiv umotvor v slovenskem filmskem prostoru, mutant, ki se zaveda pomanjkljivosti ostalih filmov in jih tudi s pridom izkorišča. Režiser Mitja Novljan, ki je obenem delal na scenariju, je definitivno zaznal G točko slovenskega filma, prepoznal postmodernistični problem mutacije, perverzije in retrogradnje ter iz celote naredil fragmente, ki sestavljajo estetski kolaž različnih zvrsti, ne da bi pri tem porušil zgodbo. Pohvaliti je treba tudi vso ostalo ekipo, med igralci pa zlasti Ludvika Bagarija in Petro Zupan, ki sta jima bili vlogi pisani na kožo. Film vsekakor čaka še veliko festivalov in nagrad, mi pa lahko samo upamo, da bo postal izziv in iztočnica še za druge filmske ustvarjalce in njihovo nadaljnje eksperimentiranje. Kajti filmski medij prenese vse, kar je v glavi, pa naj bo še tako nora ...

ŠTUDENTSKI

Bolje kot orgazem

Črvi

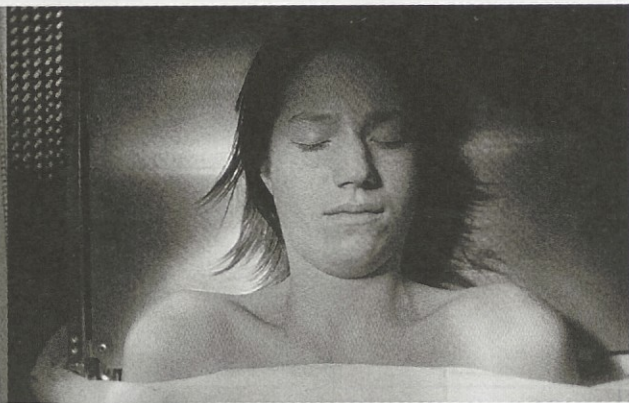
Letošnja produkcija študentov AGRFT ponuja veliko adrenalinskih, dinamičnih in tematsko zelo raznolikih kratkih filmov, ki jih povezuje tako želja po dokumentiranju vsakdanjih in nevsakdanjih dogodkov kot predstavitve svojevrstne poetike in želje po eksperimentiranju z žanrom in zgodbo. Vsi filmi so bolj ali manj kvalitetni, inovativni in imajo potencial nadgrajevanja v celovečerni film.

Bolje kot orgazem režiserja Borisa Dolenca je dokumentarec, ki beleži vsakdanje aktivnosti kranjskih skejterjev. Ti cele dneve preživljajo v adrenalinskih eksplozijah, ki jih ponuja ulica s svojimi arhitekturnimi zakonitostmi, in se imajo tako za športnike kot za umetnike, pri vsem tem pa zatrjujejo da je "pocestništvo" te vrste boljše od orgazma. Pri ogledu filma dobi gledalec v prvi vrsti občutek, da gre pri protagonistih za mazohiste, ki ob vsakem padcu ne občutijo toliko bolečine kot ravno ugodje, užitek brez primere in izziv za nadaljnje poskuse. Režiserju je uspelo izraziti perverzno naravo teh letečih bohemov in s pomočjo izvrstnega operiranja s kamero prikazati njihove vzpone in padce.

Igrani film *Črvi* režiserja Roberta Černelča odlikujeta izvrsten scenarij in fotografija, ki daje filmu poetičen in erotičen pridih. Film nima izpostavljenega enega samega glavnega junaka, ampak kar nekaj oseb, ki posredno segajo v življenje drug drugemu in gradijo zanimivo zgodbo o prijateljstvu, ljubezni, umoru in žrtvenem jagnjetu. Film bi dobil še večjo moč, če bi imel na razpolago več časa za prikaz dramaturško razdelanih likov, ki v tako kratkem času delujejo nekoliko posplošeno. Kljub temu se za filmom skriva izvirna zgodba s široko filozofsko in estetsko dimenzijo, za katero nedvomno stoji režiserjev vsestranski talent. Robert Černelč si je s tem filmom priskrbel nagrado vesna za debitanta leta.

Igrani film *Dan v mestu* režiserke Nine N. Blažin pa je dobil vesno za najboljši študentski film. Govori o prepletanju različnih življenjskih zgodb, ki se v enem dnevu odvijajo v istem mestu. Režiserki uspe zelo hitro okarakterizirati glavne like, jim vdahni dušo in jih vpeti v njihovo okolje. Film med drugim govori o tem, kako lahko kraja denarnice postane potencial za razvite ljubezenske zgodbe in kako lahko horoskopi vplivajo na poznanstva ljudi, ki bežijo drug mimo drugega in si ne dajo priložnosti za skupno nadaljevanje. Glede sosledja dogodkov je film

FILMI

Elektro-Orson

Modra soba

preveč intenziven, vendar mu vseeno uspe prikazati vzročnost dogajanja in predstaviti rdečo nit v obliki univerzalnega zakona "vse se vrača, vse se plača".

Elektro-Orson režiserja Mihe Mlakerja želi biti igrano-dokumentarni in je v tem zelo prepričljiv. Prikazuje dokumentarne posnetke obiska Orsona Wellesa pri Titu v Sloveniji in jih vplete v zgodbo o snemanju filma o Nikoli Tesli. V času snemanja naj bi se v Ljubljani dogajali zanimivi fizikalni eksperimenti, obiski različnih tajnih agentov in vohunov ter svojevrstna politično-znanstvena zarota, kateri gledalec rad verjame. Tako film v drugem planu prikaže vso manipulativno naravo snemanja filma in se poigrava z različnimi psihološkimi prijemi, kako hipnotizirati gledalca, ter je izjemen primer tehničnega in žanrskega eksperimentiranja v slovenskem prostoru. Poleg nadvse inovativnega scenarija se ima film zahvaliti tudi odlični igralski ekipi na čelu z Markom Dergancem v vlogi Orsona Wellesa. Film je na letošnjem festivalu kratkega filma – Sniffu dobil nagrado za najboljši scenarij in bi si po mojem mnenju zaslužil tudi vesno za najboljši študentski film, saj po kvaliteti in izvirnosti prekaša vse ostale.

Modra soba režiserja Marka Cafnika je poetična zgodba o moškem, ki dela v mrtvašnici, in mladi ženski, ki mu popestri večer s plesom v dežju. Čeprav se zgodba konča tragično, gledalec ne dobi takega vtisa, saj je s pomočjo odlične fotografije in glasbe ustvarjeno mistično vzdušje univerzalnega zakona življenja in smrti. V filmu lahko zaslutimo tako utrip *erosa tanatosa* kot težke vsakdanjosti mimobežnih ljudi, ki živijo za enkratne trenutke srečnosti, ki so v svojem bistvu tragične in travmatične narave. Ni naključje, da je režiser pred vpisom na AGRFT študiral filozofijo in teologijo, saj ju sedaj s pridom uporabljaja za prikaz dramaturško razdelane eksistencialne dinamike zgodbe. Ne nazadnje pa lahko filmu očitamo tudi določeno površnost glede asociativnega prikazovanja detajlov in nekonsistentnost oz. nejasnost v podajanju celote.

Oko sokolovo režiserke Alenke Kraigher je dokumentarec o fotografu Tomažu Ostnaku in njegovih modelih, ki se udeležujejo lepotnih tekmovanj. Film deluje komično, saj prikaže fotografa kot vase zagledanega mačističnega ambiciozneža, ki si dviguje svoj ugled z lepimi dekleti, slednje pa prikaže kot naivna bitja, ki uživajo njegovo pozornost in pozornost medijev. Film lepo poudari

psihotično stanje deklet, ki jim postanejo mediji in lepota tekmovanja edini kriterij za iskanje lastne shizofrene identitete. Po drugi strani pa nam daje vedeti, da smo naivni tudi vsi tisti, ki mislimo, da se nahajamo onstran vse te maškarade, saj smo tudi sami žrtve iste iluzije, ki jo kreirajo vase zagledani ljudje, kot je omenjeni fotograf. Režiserka je s tem filmom dokazala, da pozna vse skrite sladkosti in ključne momente snemanja dokumentarnega filma in da drži gledalca v šahu od začetka do konca.

Igrani film *Sezona 90/91* režiserja Gorana Vojnovića na harmoničen način združuje prelomne dogodke v jugoslovanskem nogometu in propad Jugoslavije oz. napad jugoslovanske vojske na Slovenijo. Film prikazuje življenje slovenske družine, katere sin služi vojsko v času prelomnih dogodkov razpada Jugoslavije. Na tragično-komičen način prikazuje skrb družine za sina, ki se zrcali v obsesivni gonji očeta, da bi našel manjkajoče sličice nogometišev v čokoladi in s tem potolažil svojo nemoč, da bi rešil sina iz rok jugoslovanske vojske. Režiserjev svojevrsten avtorski pristop k razdelavi zapletene zgodbe je uspešno prikazal kompleksno stanje nemoči, v katerem so se znašle takšne družine. Vsekakor gre za močan scenarij in utrjenega režiserja, ki mu bodo prihodnji festivali še zelo naklonjeni.

Vlažnost 81% režiserja Matjaža Ivanišina je žal neuspeh poskus prikaza nemogočega razmerja med moškim in starejšo žensko, ki naredita vse, da bi jima "normalna" zveza spodletela. Čeprav ima potencial, da bi se razvil v vsebinsko močan celovečerni film, kateremu vzor že zdaj predstavlja *Učiteljica klavirja* (La Pianiste, 2001, Michael Haneke), pa film v svoji kratki formi ne razvija dinamike in konflikta med obema junakoma do te mere, da bi gledalca prepričal. Poln je namreč mučnih dialogov, ki ne peljejo nikamor in samo stopnjujejo napetost, ki se sicer deloma sprostí skozi neke vrste posilstvo glavnega junaka, vendar pa so vsa dejanja v filmu neargumentirana oz. neutemeljena. Dramaturško gledano sloni na zelo trhljih temeljih, saj tako liki kot sama zgodba niso razdelani, čeprav ima po drugi strani scenarij določene prednosti in potencial za nadgradnjo. Edino, kar uspe filmu prikazati, je "zajebanost" ženske, ki ne da, in nemoč moškega, ki se nenehno počuti izzvanega in prevaranega. •